

Rippi ja veljien ja sisarten keskinäinen lohdutus

Viisi evankeliumin muotoa

Kirkon tehtävänä on siten evankeliumin julistaminen, mutta evankeliumi ei ole vain yhdenmuotoinen. Schmalkaldenin uskonkohdassa Luther esittää evankeliumista seuraavan luonnehdinnan: ”Palaamme jälleen evankeliumiin. Se ei anna vain yhdellä ja samalla tavalla neuvoa ja apua syntiä vastaan, sillä Jumala on rikas armoissaan. Ensimmäkin Jumala antaa sen suullisen sanan välityksellä, jossa julistetaan syntien anteeksiantamusta kaikelle maailmalle. Tämä on evankeliumin varsinainen virka. Toiseksi kasteen välityksellä. Kolmanneksi pyhän alttarin sakramentin välityksellä. Neljänneksi avaintenvallan ja myös veljien keskinäisen keskustelun ja lohduttamisen välityksellä (per mutuum colloqium et consolationem fratrum).”¹

Seuraavassa näistä evankeliumin muodoista tarkastellaan rippiä ja veljien ja sisarten keskinäistä keskustelua ja lohdutusta.

1. Yksityinen rippi²

Rippi on ollut keskeisellä sijalla luterilaisessa traditiossa. Ehtoolliselle osallistuminen edellytti aluksi yksityistä rippiä. Mutta tilanne on nyt toinen. Ripin elvyttäminen ei ole helppoa, ja siinä voidaan edetä vain pienin askelin.

Ensiksikin on kasvatettava rippi-isiä, ja tämä edellyttää sitä, että rippi-isät itse ripittäytyvät.

Toiseksi rippiin suostuminen edellyttää oman raadollisuuden tunnustamisesta jopa siihen määrään asti, että suostumme kuulemaan Jumalalta myös kadotustuomion (resignatio ad infernum). Eino *Sormusen* mukaan luterilaisuus ei ulotu ihmisen hädän syvyyksin, kun se ei tajua Lutherin oppia ihmisen suostumisesta kadotustuomioonkin. Luterilaisuuden ydin sykkii tässä kohden: ihminen tulee täysin vapaaksi itsestään vasta kun hän suostuu kadotustuomioonkin. Ihmisen suuruus on resignatio, tyytyminen kohtaloonsa.³

Kolmanneksi ripin elvyttäminen edellyttää oman raadollisuuden tunnustamista myös toisen ihmisen kuullen.

Neljänneksi, ripin eri muotojen myönteinen käsittely tukee kristityn sisäistä valmiutta käyttää myös yksityistä rippiä.

¹ Evankelis-luterilaisen kirkon Tunnustuskirjat, 274, kohta 4.

² Wolfgang *Böhme*, Sovituksen merkki. Mitä kirkko opettaa ripistä. Suom. Juhani Forsberg. Joensuu 1974.

³ Eino *Sormunen* Mielen tasapaino. Pieksämäki 1966, 41, 61.

Ekskurssi: Evangelisuus ja rippi

Kun ripistä on puhuttu evankelisten keskuudessa, usein on todettu, ettei rippiä juurikaan käytetä. Ripille ei nähdä myöskään erityistä tarvetta. Onhan evankeliumin julistus itsessään jo sielunhoitoa. Tällainen ajattelutapa kohtaa myös oikeutettua kritiikkiä. Puhuuhan Schmalkaldenin uskonkappaleet viidestä evankeliumin muodosta, joista yksi on yleinen evankeliumin julistus. Emme voi redusoida ja minimoida evankeliumin muotoja yhteen ainoaan. Toiseksi olen kuulut kerrottavan, että julistuksesta johtaa tie yksityiseen rippiin. Yleisessä julistuksessa ei saavuteta kaikkea; siksi kristitty etsii kahdenkeskistä evankeliumin muotoa.

Ripin kolme osaa

Kysymykseen, mitä rippi on, Luther vastaa Vähässä katekismuksessa: “Rippiin sisältyy kaksi kohtaa: toinen, että tunnustetaan synti, ja toinen, että saadaan synneistä päästä eli anteeksiantamus ripittäjältä aivan kuin Jumalalta eikä ensinkään epäillä, vaan vakaasti uskotaan, että synnit sen kautta ovat Jumalan edessä taivaassa anteeksiannetut.”

Ripissä on tarkasti ottaen kolme osaa, ja ne ovat 1) synnintunnustus, 2) synninpäästö eli absoluutio ja 3) usko

1. Synnintunnustus

Synnintunnustus tapahtuu 1) tunnustamalla synnit nimeltä mainiten, 2) ihmisen edessä, 3) ihmisen edessä, joka on veljemme ja 4) ihmisen edessä, joka on Jumalan paikalla.

1) Konkreettinen synti

Ihmiset voivat vaivatta tunnustaa, että he ovat syntisiä ihmisiä. Jos meitä pyydetään mainitsemaan nimeltä mainittuja syntejä, emme ole yhtä valmiita synnintunnustukseen. Yleisellä synnintunnutuksella on kuitenkin vain vähän merkitystä, vaikka sellainen on aina paikallaan. Kuten kaikkien ihmisten rakastamisella on vain vähän merkitystä, samalla tavalla yleinen syyllisyys on vähämerkityksinen. Kristilliselle elämälle on tärkeää, että tunnustamme ne synnit, jotka ovat meitä lähinnä ja joiden kanssa olemme eniten kasvotusten. Lääkärinkin on tiedettävä, mistä sairaudesta on kysymys. Sama koskee syntiä; meidän ei tule vain myöntää olevamme syntisiä. Meidän on myös huomattava, minkälaista ja kuinka suurta epäpuhtautemme on.

Synninpäästö koskee juuri niitä syntejä, jotka olemme maininneet, vaikka synninpäästöön

kuuluvat kaikki syntimme. Samalla tavalla uusi elämä ja kilvoitus kohdistuu tiettyjen syntien voittamiseen. Ellei meillä ole tietoisuutta nimeltä mainituista synneistä, miten voisimme elää parannuksessa. Selvän synnintunnon puutteen vuoksi jotkut pitävät itseään hyvinä kristittyinä, vaikka elävät ilmeisissä synneissä, kuten vihassa, epäpuhtaudessa ja lähimmäisen panettelussa. He eivät tahdo nähdä itseään selvästi. He eivät tutkiskele elämäänsä kymmenen käskyn valossa, jotta synnintunnuksesta tulisi konkreettinen.

Pohjimmiltaan haluttomuutemme tunnustaa tietyt synnit, kuten ajatuksen synnit, aiheutuu haluttomuudesta päästä niistä vapaaksi.

2) Toisen ihmisen edessä

Rippi tapahtuu toisen ihmisen edessä. Siitä johtuvat seuraavat erityisvaikeudet: a) emme halua kenenkään tietävän synnistämme, b) häpeämme toista ihmistä ja c) pelkäämme nöyryytystä.

a) Synti tehdään salassa

Synti tehdään salassa, ja syntinen pelkää paljastuvansa. Syntinen etsii kyllä mielellään itselleen rikostovereita ja haluaa vietellä toisenkin. Syntinen tietää, että jos rikkomus paljastuu, toiset ihmiset eivät hyväksy häntä, vaan kieltävät luottamuksensa. Syntinen pelkää ilmitulon tuottavan hänelle vahinkoa. Siksi synti halutaan salata.

Pelko on ymmärrettävää. Kykeneekö toinen ihminen vaikenemaan? Tuleeko synnin tunnustamisesta minulle vahinkoa?

Ripittäytyminen edellyttää luottamusta siihen, että Jumala voi ja tahtoo poistaa synnintunnustamisesta aiheutuvan vahingon. Se merkitsee myös valmiutta ottaa mahdollinen vahinko vastaan Jumalan kurituksena synnistä. Tosin vahingon estämiseksi on tehtävä kaikki mahdollinen. Niinpä pappia sitoo ehdoton vaitiolosalaisuus. Se koskee kaikkien syntien tunnustamisesta, samoin synnin tunnustamiseen liittyviä tapahtumia ja olosuhteita. Ripittäytyjän ei tarvitse edes pelätä sitä, että rippi-isä suhtautuu häneen tuomitsevasti synnin tunnustamisen jälkeen. Todellisuudessa rippi-isä rakastaa tätä ihmistä kaksin verroin, niin kuin Jumalakin tekee (Luuk. 15:7).

b) Häpeä

Ihminen häpeää, jos hänen täytyy tunnustaa esimerkiksi sukupuoliset erheensä, mutta hän häpeää myös muiden syntien tunnustamista. Häpeä kuuluu ihmisenä elämiseen. Häpeä on

“ihmisen muisto - jota ei voi poistaa - välirikostaan alkuperänsä kanssa, se on tästä välirikosta aiheutuvaa kipua ja voimatonta kaipausta saada välirikko peruutetuksi... Ihminen häpeää alastomuuttaan” (Dietrich Bonhoeffer).

Häpeä voitetaan vain siellä, missä syntikin tulee voitetuksi. Siellä missä Jumala pukee uudelleen ihmisen, siellä on myös alkuperäinen yhteys Jumalaan palautettu ja häpeä voitettu ilman, että se vahingoittaa ihmistä (2. Kor. 5: 2-10). Häpeä voitetaan vain siellä, missä keitetään häpeä, nimittäin synnin julkitulemisen häpeä. “Sinä muistat tekosi, sinä häpeät, et tohdi suutasi avata häpeäsi tähden, kun minä annan anteeksi kaiken, minkä olet tehnyt” (Hes. 16:63, ks. myös 36:32).

Ihmisen vaatettaminen Jumalan anteeksiantamuksella, uudella ihmisellä, on tiivistetty näin: “Kristuksen veri ja vanhurskaus on minun kaunistukseni ja kunniani vaate.”

Miksi muuten ihminen ei häpeä ennen synnin tekemistä vaan vasta rikkomuksen jälkeen? Eihän ihminen ole yksin syntiä tehdessään, vaan Jumalan edessä. Häpeän puute ennen syntiä paljastaa sen, että pelkäämme toista ihmistä enemmän kuin Jumalaa. Toinen ihminen on meille este, mutta Jumalaan emme suhtaudu yhtä vakavasti.

Toinen ihminen muistuttaa synnintunnuksessa siitä, että olemme tehneet syntiä Jumala vastaan. Siksi toisen ihmisen suhtautuminen meihin ei ole ripissä keskeistä. Keskeistä on häpeämme Jumalan edessä.

c) Nöyryytys

Ihminen ei haluaisi ottaa Kristuksen seuraamiseen kuuluvaa ristiä, johon sisältyy oman minän alttiiksi paneminen. Ristin vastustaminen on synnintunnustamisessa voimakasta, ja vastaavasti voitamme eniten panemalla itsemme alttiiksi. “... se nolaus ja häpeä, että ihminen suostuu paljastamaan itsensä toisen ihmisen edessä sekä syyttämään ja halveksimaan itseään, on kallisarvoinen kappale pyhää ristiä. Voi jos tietäisimme, minkälaisen rangaistuksen tuo häpeän puna poistaa ja tekee toisen ihmisen armollisen Jumalan kaltaiseksi, niin että ihminen hänen kunniaukseen tuhoaa ja nöyryyttää itsensä, niin kyllä me kaivaisimme ripin maasta ja noutaisimme sen yli tuhannen peninkulman päästä” (Luther).

Synnintunnustamisen aiheuttama nöyryytys tulee helpommaksi, kun katsomme Kristusta. Jo ihmiseksi tuleminen ilmaisee hänen nöyryytymisensä: “.. joka ei, vaikka hänellä oli Jumalan muoto, katsonut saaliikseen olla Jumalan kaltainen, vaan tyhjensi itsensä ja otti orjan muodon...” (Fil. 2: 6-79. “Me tosin kärsimme oikeuden mukaan, sillä me saamme, mitä meidän tekemme ansaitsevat, mutta tämä ei ole mitään pahaa tehnyt” (Luuk. 23:41).

Miten voimme tulla osallisiksi Kristuksen kärsimyksestä? Tässä on yksi mahdollisuus:

rippiin kuuluva synnintunnustus ja siihen sisältyvä nöyryytys on osallisuutta Kristuksen ristiin. Jeesuksen risti on löydettävissä syntisen julkisesta kuolemasta, ja ripissä tapahtuu syntisen häpeällinen kuolema yhdessä häväistyn Kristuksen kanssa.

Nöyrytyminen on harjaantumista nöyryyteen. Nöyriä kristittyjä on harvassa, ja tämä selittyy sillä, että ripin unohtaminen on hävittänyt mahdollisuuden todelliseen nöyryymiseen. Kristittyjen tulisi kulkea “ripin häpeällisen kuoleman” kautta, jotta meissä asuvaa ylpeyttä vastaan voitaisiin taistella.

3) Veljen edessä

Nöyryymistä ei helpota vain Kristuksen nöyryytyksen muistaminen. Synnintunnustus ei tapahdu vain toisen ihmisen edessä, vaan ihmisen edessä, joka on veljemme. Kirkko on niiden ihmisten yhteys, jotka anovat syntien anteeksiantamista, uskovat armoon ja saavat sen. Ripittäytyjä tunnustaa synnit veljelle, jonka turvana on Jumalan anteeksiantava armo Kristuksessa. Erityisen selvästi tämä käy ilmi ortodoksisen kirkon synninpäästökaavasta: “... ja minä arvoton pappi hänen antamallaan vallalla annan sinulle anteeksi ja päästän sinut kaikista synneistäsi”.

Veli ei edusta ripissä vai itseään, vaan kaikkia veljiä yhdessä, pyhässä ja yhteisessä kirkossa. Synti ei ole yksityisasia. Se ei loukkaa vain Jumala-suhdetta vaan samalla myös toisia kristittyjä. Jos kristitty tekee syntiä, hän tekee syntiä yhteisön jäsenenä ja sitä vastaan. Syntinen on kuollut synteihinsä (Ef. 2:5) ja tehnyt uhanalaiseksi seurakunnan rakentumisen elävistä kivistä (1. Piet. 2:5). Hänessä oleva katkeruuden juuri levittää itsestään pahaa muihin (Hepr 12:15).

Koska synti koskee koko yhteisöä, syntinen on tilivelvollinen veljilleen. Suorittaessaan tilinteon yhdelle veljelle hän suorittaa se kaikille. Kun yksi veljistä kuulee syntistä ja julistaa hänet vapaaksi, kaikki asettuvat hänen rinnalleen (Hepr. 12:12).

Ripin kirkkoa koskeva puoli ilmenee myös siinä, että sanomme ripin tapahtuvan Jumalan edessä “profeettojen, apostolien, pyhien, enkeleiden ja Herran äidin, neitsyt Marian” toimiessa todistajina. Synti kohdistuu siis kirkkoa vastaan.

Rippiä koskevien keskeisten Uuden testamentin kohtien tarkastelukin osoittaa, että syntien anteeksiantamisen ja seurakunnan välillä on yhteys. Jeesus puhuu “sitomisesta” ja “päästämisestä” (Matt 16:19). Nämä sanat merkitsevät seurakunnasta poissulkemista ja seurakuntaan ottamista. Jeesus antaa siis Pietarille vallan sulkea synnintekijä pois seurakunnasta tai ottaa hänen takaisin sen yhteyteen. Samalla tavalla on ymmärrettävä myös Joh. 20: 22-23.

Paavali menetteli juuri evankeliumin opetuksen mukaan: “... se joka tuommoisen teon (haureuden) on tehnyt, on... Herran Jeesuksen nimessä hylättävä saatanan haltuun lihan tuomioksi, että hänen henkensä pelastuisi Herran päivänä” (1. Kor. 5: 3-5). Sitominen merkitsee hylkäämistä

saatanan haltuun (1. Tim. 1:20) ja sulkemista pelastavan seurakunnan ulkopuolelle. Päästäminen taas on vapauttamista demonien vankeudesta ja siten ottamista takaisin pelastavaan seurakuntaan.

Koska poissulkeminen ja takaisin ottaminen tapahtuvat ihmisen omaksi parhaaksi, syntisen tulee kiinnittää huomio syntinsä seuraukseen ja taipua parannukseen.

4) Kristuksen korva

Synnintunnustus tapahtuu ihmisen edessä, joka on Jumalan paikalla. Ihmisen ja Jumalan edessä tapahtuva synnin tunnustaminen ei sulje toisiaan pois. Me kuulemme Jumalaa, kun kuulemme hänen valtuuttamaansa sanansaattajaa: “Joka kuulee teitä se kuulee minua” (Luuk. 10:16). Jumala on läsnä palvelijoissaan, kuulee tunnustuksemme ja päästää meidät synneistämme. “Ei ihminen vaan Jumala antaa synninpäästön... Niin on ihmisille opetettava, että Kristukselle tunnustetaan synnit, että Kristus pappinsa suulla julistaa synninpäästön; sillä papin suu on Kristuksen suu ja papin korva Kristuksen korva. Sanaa ja toimeksiantoa on tarkattava eikä henkilöä” (Luther).

Tieto Jumalan läsnäolosta on ripittäytyjälle suureksi avuksi. Rippi-isä ei kuule omissa nimissään vaan Kristuksen valtuuttamana. Näin hän saa luottaa siihen, että hän kuulee niin kuin Kristuskin kuulee, samaa yhteenkuuluvuutta, auttamishalua ja rakkautta osoittaen.

2. *Synninpäästö*

Synnintunnus tähtää synninpäästöön. Siinä Jumala a) antaa synninpäästön, b) antaa synninpäästön palvelijansa välityksellä c) antaa syntiselle “näkyvän” merkin armostaan d) lahjoittaa sovinnon itsensä kanssa, lunastaa synnin orjuudesta, varjelee synnin seurauksilta ja luo uuden yhteyden veljien välille.

a) Jumalan ääni taivaasta

Absoluutiossa eli synninpäästöissä anteeksiannon lahjoittaa Jumala. Mutta Jumala on antanut taivasten valtakunnan avaimet ihmisen käteen. “Ja minä sanon sinulle: sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan seurakuntani, ja tuonelan portit eivät sitä voita. Minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet, ja minkä sinä sidot maan päällä, se on oleva sidottu taivaissa, ja minkä sinä päästät maan päällä, se on oleva päästetty taivaissa” (Matt 16:18-19; vrt. Joh. 20: 22-23).

On tärkeää, että rippi-isän sana tunnustetaan Jumalan omaksi sanaksi. Vähässä

katekismuksessa jopa puetaan ripittäytyjän uskoa koskeva kysymyksen muotoon: “Uskotko minun anteeksiantamukseni Jumalan anteeksiantamukseksi?”

b) Palvelijansa välityksellä

Kuka on se, “jonka anteeksiantamus on Jumalan anteeksiantamus”? Kuka saa päästää synneistä Jumalan antamalla vallalla? Kysymykseen ei ole aivan suoraa vastausta. Kuuluuko Jeesuksen sana kaikille, jotka ovat yleisessä pappudessa vai kirkon viralle? Monista syistä on syytä kallistua jälkimmäiselle kannalle. Absoluutiovaltaa ei voida harjoittaa ilman “asianomaista kutsua”.

Kuten evankeliumin julkinen opettaminen ja sakramenttien hoitaminen on uskottu viralle, myös absoluutiovalta tulisi uskoa kirkon asettamille palvelijoille. Myös Matt 16:19; 18:18 ja 20:23 sisältämien lupauksen vastaanottajat ovat samoja kuin kastekäskyn ja julistustehtävän saaneet. Avaintenvalta on siten uskottu samalle viralle kuin sananjulistus ja sakramenttien hoitaminen.

Viran ja absoluutiovallan yhteenkuuluvuus tulee ymmärrettäväksi myös silloin, kun tarkastellaan seurakunnallista ulottuvuutta. Sovinto Jumalan kanssa merkitsee samalla veljien ja sisarten keskinäistä yhteyttä. Kuka muu kuin se, jolle on uskottu seurakunnan hengellinen kaitseminen, voi täysin valtuuksin ottaa takaisin seurakunnan yhteyteen? Vastaus kuuluu: sen, joka jakaa absoluutioon, on oltava oikeutetussa asemassa puhuessaan kaikkien nimissä.

c) Sovituksen merkki

Absoluutio on Jumalan armon merkki. Tässä merkissä ihmiselle tulee selväksi, että Kristus on kuollut juuri hänen pelastumisensa tähden. Yksityisripissä onkin varsinaisena asiana juuri se, että anteeksiantamus julistetaan jokaiselle erikseen. “Saarnassa sana lentää seurakunnan keskelle, ja vaikka se näin koskee sinuakin, et ole siitä aivan varma. Mutta ripissä se ei koske ketään muuta kuin sinua. Eikö sinun pitäisi ilahtua sydämessäsi, jos tietäisit paikan, jossa Jumala itse haluaisi puhua sinun kanssasi?” (Luther).

Jumala antaa siis ripissä ulkoisen merkin anteeksiantamuksesta. “... meitä käsketään uskomaan Jumalan armoon ja toivomaan, että syntimme ovat meille anteeksiannetut. Kuinka paljon enemmän sinun pitäisi uskoa, kun Jumala antaa tästä armosta sinulle merkin ihmisen välityksellä” (Luther).

d) Absoluutioon vaikutukset

Absoluutiossa ihmiselle omistetaan se, mitä Kristus on sovitus kuolemallaan hankkinut. Jumala lahjoittaa siinä sovituksen itsensä kanssa, lunastuksen synnin orjuudesta, turvan synnin seurauksilta, veljesyhteyden palautumisen.

Absoluutio on sovituksen sanaa (2. Kor. 5:19). Tässä sanassa tapahtuu samalla lunastus synnin orjuudesta: “Jokainen, joka syntiä tekee, on synnin orja... Jos siis Poika tekee teidät vapaiksi, niin te tulette todellisesti vapaiksi” (Joh. 8:34, 36). Kastetutkin voivat mennä kiusaajan valtapiiriin ja antaa jäsenensä “vääryyden aseeksi” (Room. 6:13). Ripissä ei vain lueta hänen syntiensä yli anteeksiantamusta, joka on voimassa tuomiolla, vaan tämä anteeksiantamus saa aikaan sen, että hän löytää jo täällä maan päällä uuden alun, se tempaa hänet uudelleen pahojen valtojen herruudesta pois (Room. 6:14).

Vapauttaako absoluutio myös synnin ajallisilta seurauksilta? Synninpäästössä Jumalan rakkaus kohdistuu ihmiseen siten, että sillä on aivan varmasti merkitystä myös hänen ulkonaiselle menestymiselle ja vastoinkäymiselle. Iankaikkista pelastusta ja maanpäällistä menestymistä ei voi erottaa toisistaan. “... mutta jumalisuudesta on hyötyä kaikkeen, koska sillä on elämän lupaus, sekä nykyisen että tulevaisen” (1. Tim. 4:8, ks. myös Ps. 103:3).

Kuitenkin myös kuritus on Jumalan armon merkki. “Kuritukseksenne te kärsitte. Jumala kohtelee teitä niin kuin lapsia. Sillä mikä on se lapsi, jota isä ei kurita?” (Hepr 12:7).

Synnin eräs muoto on paha omatunto. Absoluutiossa syntien anteeksiantaminen lohduttaa omaatuntoa. Tämä oli uskonpuhdistajille erityisen tärkeää. Siksi he eivät tahtoneet luopua ripistä.

Lopuksi absoluutiossa luodaan yhteys toisiin kristittyihin. Kirkko lausuu edustajansa välityksellä anteeksiantamuksen sanan. Sovinto Jumalan kanssa korjaa sen repeämän, joka synnin takia on syntynyt kirkon ruumiiseen. Samalla kun saatetaan veljien kesken voimaan sovituksen merkki, tehdään mahdolliseksi sovinto Jumalan kanssa (Matt. 5: 23-24). Siksi sen, joka etsii rauhaa Jumalan kanssa, tulee etsiä samalla rauhaa ihmisten välille

3. Usko

Usko a) vastaanottaa absoluution eli synninpäästön b) vaikuttaa jo katumuksessa, c) synnyttää parannuksen hedelmät, d) avaa tien Kristukselle ja hänen tulolleen.

a) Usko vastaanottaa synninpäästön

Katumus, syntien tunnustaminen ja hyvitysteot eivät ansaitse inhimillisinä suorituksina Jumalan armoa, vaan Kristus on tehnyt Jumalan armolliseksi meitä kohtaan: “... evankeliumi

näyttää meille Kristuksen luvaten meille syntien anteeksiantamuksen lahjaksi Kristuksen tähden. Se käskää meitä luottamana siihen lupaukseen, että Kristuksen tähden eikä oman katumuksemme tai rakkautemme tähden sovitetaan Isän kanssa” (Apol. VII, 76).

Usko sulkee pois kaikki inhimilliset ansiot. Emme voi luottaa katumiseen, hyvitykseen emmekä muuhunkaan. Saamme toki katua, hyvittää ja nöyryä, kunhan emme luota näihin emmekä pidä niitä ominamme ja kulje ohi Kristuksen.

Kumpi saa aikaan synninpäästön usko vai synninpäästö? Sakramentit ovat asetetut “... meihin kohdistuvan Jumalan tahdon merkiksi ja todistukseksi, että uskomme niistä heräisi ja vahvistuisi” (CA XIII). Absoluutio kutsuu uskoon sitä, joka on ahdistunut ja joka tietää olevansa ansioton anteeksiantoon. Jumalan sana - ja absoluutio - sisältää itsessään voiman, joka ilman ihmisen tekoa kykenee herättämään uskon ja hävittämään epäilyksen Jumalan anteeksiantavaa armoa kohtaan.

Kuitenkin, ilman uskoa absoluutio ei auta mitään. Yhtäältä absoluutio herättää uskon, mutta toisalta vain usko voi ottaa absoluution vastaan. Tämä ristiriita lakkaa, kun katsomme Jumalaan. Hän itse asettaa uskon ja absoluution oikeaan suhteeseen toisiinsa. Hänen toimestaan tapahtuu anteeksiantamuksen sana. Mutta hän panee myös sydämeen uskon, jolla me kykenemme ottamaan vastaan anteeksiantamuksen. Jumala itse täyttää molemmat edellytykset: kuulemisen ja uskomisen.

b) Katumus

Jumalan vaikuttama usko ajaa jo sinänsä ripille. Se toimii jo katumuksessa. Kristitty, joka katuu, uskoo jo. Ja vain kristitty, joka uskoo, voi todella katua. Sen tähden katumus ei ole pelkkää ahdistuksen synnyttämää katumusta, joka pelkää Jumalan rangaistusta. Uskovan katumus on rakkauden synnyttämää katumusta, joka on tietoinen Jumalan laupeudesta ja haluaisi hyvittää Jumalalle aiheutetun häpeän. Vasta katse Kristuksen kärsiviin kasvoihin paljastaa syyllisyyden koko syvyyden. Se ei rajoitu vain Jumalan käskyjen rikkomiseen, vaan se ilmenee toimintana Jumalan rakkautta vastaan. Ripissä ei ole kyse jonkin epämääräisen ja yleisen Jumala-suhteen palauttamisesta, vaan Kristuksessa ja hänen verensä kautta perustetusta lapsen suhteesta Jumalaan.

Missä usko herää, herää myös oikea katumus. Usko vaikuttaa sydämen murtumisen ja tuskan, niin kuin Joonas kirjoittaa Niiniven asukkaista: “Niin Niiniven miehet uskoivat Jumalaan ja julistivat paaston...” On erittäin tärkeää, että murtuneen sydämen täyttää palava usko Jumalan lupaukseen ja uhkaukseen. Jumalan muuttumattoman totuuden tajutessaan usko saa meidät vapisemaan ja kauhistumaan murtaen siten omantuntonamme. Mutta sitten se jälleen nostaa ja lohduttaa murtunutta omaatuntoa. Uhkauksen totuus aiheuttaa murtumisen ja lohdutuksen totuus lohduttaa. Sen tähden on ennen kaikkea opetettava ja herätettävä uskoa. Kun usko on saavutettu,

niin sydämen murtuminen ja lohdutus seuraavat kyllä itsestään. Jos syntejä tarkastellaan jumalallisesta totuudesta välittämättä, niin ne pikemminkin kiihdyttävät ja lisäävät synnin tekemisen haluamme kuin johtavat meitä katumukseen.

Näin on samalla synnintunnustus joutunut uuteen valoon; se mikä siinä tuntuu synkältä ja jota monet pelkäävät, katoaa. Rippi-isä ja ripittäytyjä tietävät alusta lähtien olevansa Jumalan armon varassa. Epätoivossa on lohdutus. Nöyryyksessä on läsnä jo korotus. Kaikessa alastomuudessa tapahtuu jo pukeutuminen kunniaan. Käsi on jo ojennettu, joka nostaa tomusta (Luuk. 15:20).

c) Parannuksen hedelmät

Absoluution herättämä ja vahvistama usko tuottaa “parannuksen soveliaita hedelmiä” (Matt. 3:8, ks. myös CA XII). Ripissä anteeksiannon kuullut kristitty tulee “sanan tekijäksi” (Jaak 1:22). Tässä yhteydessä voimme puhua jopa hyvistä teoista. Absoluutio lahjoittaa uskon ja uskoa seuraavat hyvät teot. Kristitty hyvittää rikkomuksensa ja kantaa nurisematta ne vaikeudet, jotka hänen synnistään ovat aiheutuneet Hän pyrkii seuraamaan Jumalan käskyjä. Hän rukoilee ja pysyy seurakunnan yhteydessä, käy jumalanpalveluksessa ja käyttää sakramenteja entistä uskollisemmin. Hän ei tee tätä “korvaamistarkoituksessa” vaan alttiuden hengellä” (Ps. 51:14). Kaiken vaikuttimena on Jumala rakkaus ja kiitollisuus.

d) Tien valmistaminen Kristukselle

Parannuksen hedelmä ei ole vain yksilöllinen tapahtuma. Missä tehdään parannus, missä uskomme ja rukoilemme, siellä raivataan samalla Kristukselle tietä, valmistetaan hänen valtakuntansa tulemistä. Tien valmistamisessa on kysymys konkreettisesta puuttumisesta näkyvään maailmaan. Toiminta riippuu kuitenkin siitä, onko tämä toiminta hengellistä todellisuutta. Kyse ei ole maailman olosuhteiden muuttamisesta, vaan Kristuksen tulemisesta. Vain hengellisestä tien valmistamisesta seuraa Herra armollinen tuleminen. Näkyvät teot, joilla ihmisiä valmistetaan ottamaan vastaan Jeesuksen valtakuntaa, ovat nöyrytymisen ja itsensä tyhjentymisen tekoja. Siten niiden tulee olla parannuksen tekoja. Tien valmistaminen Herralle merkitsee parannusta (Bonhoeffer, Matt. 3: 1-12).

Augustinus lausuu: “Sillä, joka tunnustaa syntinsä ja soimaa syntejään, on jo Jumala puolellaan. Jumala syyttää sinun syntejäsi, jos sinäkin syytät niitä, ja olet liitossa Jumalan kanssa... Hyvien töiden alku on pahojen töiden tunnustaminen.”

Yhteiskunnallisten rakenteiden uudistaminen, ihmisten elämän parantaminen voi menestyä vain silloin, kun ne lähtevät nöyryyden ja parannuksen hengestä. Siksi syntien anteeksiannolla on keskeinen merkitys myös yhteiskunnalliselle elämälle. Missä syntinen ihminen polvistuu tunnustamaan syntinsä ja kuulemaan veljen suusta Jumalan anteeksiannon, tapahtuu jotakin maailman ja sen rakenteiden muuttamiseksi. Rippi on nöyryymistä Herran ja hänen valtakuntansa tulon edellä, ja sen takia se kuuluu kirkon yhteiskunnallisen palvelutoiminnan keskukseen.